

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
вересня 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Галузь знань 0202 Мистецтво
Спеціальність 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ – 2015 рік

Робоча програма з дисципліни «Всесвітня історія» для студентів галузі знань галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво. «25» серпня 2015 року – 28 с.

Розробники: Борисевич І.Ф., Поцелуйко А.М., викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від «25» серпня 2015 року № 1

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

«25» серпня 2015 року _____ (Бурдіна Н.К.)

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ (Дем'яненко С.І.)

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

_____ (Гейхман З.Л.)

Схвалено методичною радою Університетського коледжу

Протокол від « 31 » серпня 2015 року № 1

«31» серпня 2015 року № 1

Голова

_____ (Братко М.В.)

Робоча програма з дисципліни «Всесвітня історія» для студентів галузі знань галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво. «25» серпня 2015 року – 28 с.

Розробники: Борисевич І.Ф., Поцелуйко А.М., викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від «25» серпня 2015 року № 1

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

_____ (Бурдіна Н.К.)
«25» серпня 2015 року

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

_____ (Дем'яненко С.І.)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

_____ (Гейхман З.Л.)

Схвалено методичною радою Університетського коледжу

Протокол від « 31 » серпня 2015 року № 1

«31» серпня 2015 року № 1   Голова _____ (Братко М.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Загальний обсяг дисципліни (години): 104 год. з них в I семестрі 36 год., в II семестрі 66 год.</p> <p>Тижневих годин: в I семестрі - 2 год. в II семестрі - 3 год.</p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>0202 Мистецтво</i></p> <p>Шифр та назва спеціальностей <i>5.02020401 Музичне мистецтво</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1</p> <p>Семестр: 1-2</p> <p>Аудиторні заняття: 102 год., з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 71 год.</p> <p>Семінарські заняття: 24 год.</p> <p>Семестрова контрольна робота: 2 год.</p> <p>Самостійне опрацювання 5 год.</p> <p>Вид контролю: <u>семестрова контрольна робота</u></p> <p><u>в I семестрі:</u> Аудиторні заняття: 34 год., з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 24 год.</p> <p>Семінарські заняття: 10 год.</p> <p>Самостійне опрацювання 2 год.</p> <p><u>в II семестрі:</u> Аудиторні заняття: 63 год., з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 47 год.</p> <p>Семінарські заняття: 14 год.</p> <p>Самостійне опрацювання 3 год.</p> <p>Семестрова контрольна робота: 2 год.</p> <p>Вид контролю: <u>семестрова контрольна робота</u></p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна мета курсу «Всесвітня історія» полягає у вивченні та інтерпретації історичних фактів та суспільних явищ різних країн, регіонів та цивілізацій, аналізу спільних рис та відмінностей у їх історичному розвитку, з'ясуванні матеріальних та інтелектуальних досягнень та можливостей людства у минулому, набуття студентами знань про історію і сучасність провідних народів світу, в першу чергу європейських, а також умінь застосовувати знання на практиці.

Головним завданням дисципліни є:

- визначення понятійного апарату, принципів та методів дослідження історії, аналіз особливостей розвитку світового історичного процесу;
- викладання та аналіз історичних подій минулого і сьогодення у контексті особливостей та характерних рис розвитку державно – політичних і конфесійно – культурних систем народів і країн;
- відображення історичного досвіду державотворення, мислення і способу дій державних діячів, політиків, широкого загалу людей;
- формування у студентів власного погляду на ті чи інші події та явища новітньої історії;
- виховання засобами історії, сучасного громадянина України, який поважає народи інших країн, толерантно ставитися до людей іншої раси, іншої мови, іншого віросповідання, їхніх думок, поглядів, переконань;

У студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Хронологічні

- вміння орієнтуватися в історичному часі;
- вміння розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу;
- здатність співвідносити історичні події, явища з періодами, орієнтуватися в науковій періодизації історії;
- готовність використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.

Просторові:

- вміння орієнтуватися в історичному просторі;
- здатність співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країн та природними умовами;
- готовність користуючись картою, пояснювати причини і наслідки історичних подій, процесів вітчизняної та всесвітньої історії, основні тенденції розвитку міжнародних відносин; характеризувати, історичний процес та його регіональні особливості.

Інформаційні:

- вміння працювати з джерелами історичної інформації;
- здатність користуватися довідковою літературою, Інтернетом тощо для самостійного пошуку інформації;
- здатність систематизувати історичну інформацію, складаючи таблиці, схеми, різні типи планів;
- готовність самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел;
- здатність виявляти різні точки зору, визнавати і сприймати таку різноманітність;
- готовність критично аналізувати, порівнювати та оцінювати історичні джерела, виявляти тенденційну інформацію й пояснювати її необ'єктивність.

Аксіологічні:

- вміння формулювати оцінки і версії історичного руху й розвитку;
- готовність порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії;
- здатність виявляти інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку;
- готовність оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи можливість необ'єктивності окремих джерел.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Світ в 1900-1945 рр.

Вступ.

Тема 1. Світ на початку ХХ ст.

Лекція 1. Вступ. Світ на поч. ХХ ст. (2 год.)

Періодизація світового розвитку ХХ століття.

Визначальні тенденції світового розвитку в 1914-1939 роках (економічний, технічний та інтелектуальний процес, революції, національно-визвольні та соціальні рухи, Перша світова війна, розпад імперії, встановлення тоталітарних режимів у ряді країн світу, протистояння демократії тоталітаризму).

Основні поняття теми: новітня історія, світова війна, національно-демократична революція, революція, імперія, тоталітаризм, авторитаризм, диктатура.

Тема 2. Перша Світова війна 1914-1918 рр.

Лекція 2. Початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників. Кампанії 1914-1916 рр. (2 год.)

Початок Першої світової війни. Липнева криза 1914 р. в міжнародних відносинах. Австро-сербський конфлікт. Вступ у війну Німеччини, Австро-Угорщини, Росії, Франції, Англії. Стратегічні плани противників. План Шліффена та його крах. Бойові дії 1914 р.

Компанії 1915-1916 років. Брусиловський прорив. Бойові дії в 1916 р. Верденська битва. Контрнаступ військ на р. Соммі. Підводна війна.

Основні поняття теми: Перша світова війна, ультиматум, план Шліффена, блицкриг, Четверний союз, позиційна війна, підводна війна, «Верденська м'ясорубка», Брусиловський прорив.

Лекція 3. Події 1917-1918 рр. Закінчення війни. Масштаби втрат та руйнувань (2 год.)

Події 1917-1918 років. Вплив революції в Росії на хід війни. Вступу війну США. Военні дії на Західному фронті. Поразки російських військ. Антивоєнні виступи. Революційні події в Німеччині та розпад Австро-Угорщини. Закінчення війни. Комп'єнське перемир'я. Поразка Німеччини та її союзників. Масштаби втрат і руйнувань.

Основні поняття теми: революція, прелімінарне перемир'я.

Семінар 1. Світ на початку ХХ ст. Перша Світова війна 1914-1918 рр. (2 год.)

Тема 3. Післявоєнне облаштування світу.

Лекція 4. Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни. Версальський договір. Утворення Ліги Націй. (2 год.)

Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни. Паризька конференція 1919 року. Версальський договір. Утворення Ліги Націй. Недосконалість Версальської системи договорів. Вашингтонська конференція 1921-1922 рр. Спроби перегляду повоєнних договорів у 20-х рр. Генуезька конференція 1922р. Рішення Гаазької, Лозанської та Локарнської конференції. Пакт Бріана-Келлога.

Основні поняття теми: «14 пунктів Вільсона», мандатна система, репарації, анексія, контрибуція, Рейнська демілітаризована зона, Ліга Націй, план Дауеса, план Юнга, пакт Бріана-Келлога, «Угода 4-х держав», «Угода 5-ти держав», «Угода 9-ти держав», Версальсько-Вашингтонська система.

Тема 4. Період повоєнної кризи та революцій (1917-1923)

Лекція 5. Формування тоталітарних режимів: фашизм, нацизм, комунізм (2 год.)

Лібералізм та консерватизм, їх пріоритети і соціальна база.

Комуністичний рух. Утворення, цілі й тактика комуністичних партій. Комінтерн.

Стосунки компартії з соціал-демократією.

Фашизм і націонал-соціалізм (націоналізм). Походження, ідейні засади й соціальна база італійського фашизму та німецького націонал-соціалізму.

Національно-визвольний рух. Його форми і методи боротьби.

Робітничий і соціалістичний рух. Роль профспілок після Першої світової війни. Страйкова боротьба. Соціалістичні та соціал-демократичні партії. Соціалістичний робітничий Інтернаціонал.

Основні поняття теми: лібералізм, консерватизм, комуністичний рух, комунізм, фашизм, нацизм, соціальна база, революція, національно-визвольний рух, робітничий рух, соціалістичний рух, Комінтерн.

Лекція 6. Росія – СРСР. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків (2 год.)

Росія – СРСР. Російська революція 1917 р., її причини та початок. Причини та характер Лютневої революції 1917 р. Зречення Миколи II. Утворення Тимчасового уряду та його внутрішня і зовнішня політика. Серпневий заколот військових. Вплив на внутрішню ситуацію в Росії Першої світової війни.

Початок Жовтневої соціалістичної революції. Другий Всеросійський з'їзд Рад. В. Ленін, Л. Троцький та ін. Жовтневі події 1917 р. у Петрограді. Встановлення влади більшовиків. Розгін Установчих зборів.

Основні поняття теми: Тимчасовий уряд, двовладдя, Лютнева революція, Петроградська Рада робітничих і солдатських депутатів, диктатура, більшовики, комунізм, РСДП(б), Рада Народних Комісарів (РНК), Установчі збори.

Семінар 2. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків. (2год.)

Лекція 7. Громадянська війна в Росії. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 рр. Нова економічна політика (НЕП). Проголошення СРСР. (2 год.)

Національно-визвольний рух й утворення незалежних держав. Громадянська війна в Росії: причини, найголовніші події, наслідки. Терору роки громадянської війни. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 роках. Політика «Воєнного комунізму». Нова економічна політика (НЕП); причини введення, наслідки.

Проголошення СРСР. Й. Сталін. Тоталітарний характер сталінського режиму. Індустріалізація. Колективізація. Суспільно політична обстановка в 20-30-х роках. Масовий терор.

Основні поняття теми: громадянська війна, національно-визвольний рух, терор, інтервенція, «білі», «червоні», «Воєнний комунізм», продрозверстка, НЕП, продподаток,

Тема 5. Період стабілізації в Європі та в Північній Америці (1924-1929 рр.)

Лекція 8. Індустріальні країни Європи та Америки (1924-1929 рр.) (2 год.)

Сполучені Штати Америки. Зміна статусу США у світі після Першої світової війни. Період "проспериті" ("процвітання"). Робітничий рух.

Великобританія. Соціально-економічне становище країни після Першої світової війни. Внутрішня політика кабінету Д. Ллойд Джорджа та консервативних урядів. Особливості британського тред-юніонізму.

Франція. Наслідки Першої світової війни для Франції. Соціальні конфлікти. Країна в період стабілізації (1924-1929). Лівий блок при владі. Прояви економічної депресії. Прихід до влади і політика уряду Народного фронту. Е Даладье.

Основні поняття теми: «проспериті», «Новий курс», «Велика депресія», світова економічна криза, консерватори, лейбористи, коаліційний уряд, тред-юніони, Британська співдружність націй, радикали, Народний фронт.

Лекція 9. Країни Центральної і Східної Європи (1924-1929 рр.) (2 год.)

Польща. Встановлення державної незалежності Польщі. Польське питання на Паризькій мирній конференції. Польсько-більшовицька війна 1920 р. Ю.Пілсудський. Становище українського населення. Польсько-українське протистояння. Режим "санації" (оздоровлення).

Чехословаччина. Утворення Чехословаччини. Визначення кордонів. Включення Закарпаття до складу Чехословаччини. «Судетська проблема». Становище українського населення.

Угорщина. Революція 1918 р. Доба Угорської радянської республіки.

Основні поняття теми: «лінія Керзона», держаний переворот, начальник держави, режим «санації», унітаризм, «судетська проблема», «Мюнхенська угода», «пацифікація», революція, радянська влада, диктатура.

Тема 6. Світ у період економічної кризи 1929-1933 рр. та подолання її наслідків.

Лекція 10. Світова економічна криза 1929-1933. США та Велика Британія. Німеччина, Італія, Іспанія у 1929-1933 рр. (2 год.)

Світова економічна криза 1929-1933рр.(Велика депресія). США.Новий курс ФД.Рузвельта.Велика Британія.Уроки кризи. Внутрішня і зовнішня політика. Німеччина. Встановлення нацистської диктатури. А. Гітлер. Внутрішня політика режиму.

Італія. Встановлення фашистської диктатури. Б. Муссоліні.

Іспанія. Револуція 1931 р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна 1936-1939 років. Встановлення диктатури Ф. Франко.

Основні поняття теми: фашизм, нацизм, тоталітаризм, дуче, фюрер, диктатура, демагогія, революція, громадянська війна, конституція, Веймарська республіка, Третій рейх, гестапо, антисемітизм, Народний фронт, авторитарний режим, криза, Велика депресія.

Семінар 3. Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустріальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр. (2 год.)

Лекція 11. СРСР у 1919-1939 рр. Індустріалізація, Колективізація. (2 год.)

Кінець 20-х рр. згорання Сталіним НЕПу і повернення до командного методу управління економікою. XIV з'їзд ВКП(б), затвердження першого п'ятирічного плану розвитку господарства з 1928/29 рр. по 1932/33 рр. Підсумки індустріалізації. XV з'їзд ВКП(б) – 1927 р. взяв курс на колективізацію сільського господарства. Причини проведення колективізації. Результати та наслідки колективізації. Масовий терор.

Основні поняття теми: індустріалізація, колективізація, колгоспи, репресії, терор, розкуркулення, розселяння.

Семінар 4. СРСР в 1920-х рр. (2 год.)

Тема 7. Назрівання Другої світової війни.

Лекція 12. Міжнародні відносини в 1930-і роки. Виникнення двох вогнищ війни. Політика умиротворення агресорів (2 год.)

Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Вектори зовнішньої політики США. Загострення англо-німецьких і англо-японських суперечностей. Франко-німецькі відносини. Відмова Німеччини від дотримання статей Версальського договору. Експансіоністські претензії Італії. Зовнішньополітична доктрина СРСР. Радянсько-французький та радянсько-чехословацький пакти 1935 р.

Виникнення двох вогнищ війни. Зростання агресивності Японії. Підготовка Німеччини до війни. Діяльність Ліги Націй в умовах наростання воєнної небезпеки.

Німецькі претензії до Литви і Польщі. Радянсько-німецьке зближення. Англо-франко-радянські переговори 1939 р. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 року та таємний додатковий протокол до нього. Вплив угоди на подальший розвиток подій у світі.

Основні поняття теми: аншлюс, «умиротворення агресора», Антикомінтернівський пакт, Мюнхенська угода, вісь Берлін-Рим-Токіо, Ліга Націй, мілітаризація, реакційний режим, гарантії незалежності, «протекторат Богемії та Моравії», пакт Ріббентропа-Молотова, радянсько-німецький договір, таємні протоколи, «четвертий поділ» Польщі.

Розділ II. Друга світова війна та післявоєнний світ

Тема 8. Друга світова війна (1939-1945). Світ у роки Другої світової війни

Лекція 13. Друга світова війна (1939-1945). Напад Німеччини на Польщу. Радянсько-фінська війна (2 год.)

Початок війни. Події вересня 1939 – червня 1941 років. Причини, характер та періодизація Другої світової війни. Напад Німеччини на Польщу. Вступ Червоної армії в Західну Україну та Західну Білорусію і приєднання їх до СРСР. Включення до Радянського Союзу Північної Буковини, Бессарабії, Латвії, Литви та Естонії. Радянсько-фінська війна. Загарбання Німеччиною Данії, Норвегії, Бельгії, Нідерландів. Розгром Франції. Агресія на Балканах.

Основні поняття теми: демократія, тоталітаризм, націоналізм, тероризм, «дивна війна», план «Вайс».

Лекція 14. Воєнні дії в середині 1941-1942 років. (2 год.)

Воєнні дії в середині 1941-1942 років. План «Барбаросса». Напад Німеччини на СРСР. Створення антигітлерівської коаліції. Перебіг подій на радянсько-німецькому фронті. Причини поразок радянських військ. Напад Японії на Перл-Харбор і початок бойових дій на Тихому океані. Війна в Північній Африці. Битва за Москву. Поразки радянських військ у 1942 р.

Основні поняття теми: Велика Вітчизняна війна, план «Барбаросса», антигітлерівська коаліція, групи армій «північ», «центр», «південь», авторитарно-тиранічний режим Сталіна.

Лекція 15. Перебіг війни в 1943 році. (2 год.)

Перебіг війни в 1943 році. Сталінградська битва, її наслідки та значення. Розгром німецьких військ на Орловсько-Курській дузі. Висадка англо-американських військ у Сицилії. Капітуляція Італії. Тегеранська конференція, її рішення та значення.

Основні поняття теми: корінний перелом, операція «Цитадель».

Семінар 5. Окупаційний Режим у поневолених країнах Голокост Рух Опору (2 год.)

Лекції 16. Воєнні дії у 1944 році. Відкриття Другого Фронту в Європі. (2 год.)

Воєнні дії у 1944 році. Наступальні операції Червоної армії. Визволення території СРСР, перенесення воєнних дій у Центральну та Східну Європу. Відкриття Другого Фронту в Європі. Успіхи англо-американських військ на Тихому океані та в Європі.

Внутрішнє становище та життя населення у США, Великобританії, Франції, СРСР, Німеччині та Японії.

Основні поняття теми: другий фронт, «визвольна місія радянських військ», капітуляція.

Лекція 17. Завершення та підсумки війни. Військова поразка та капітуляція Німеччини. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни (2 год.)

Завершення та підсумки війни. Кримська (Ялтинська) конференція. Військова поразка та капітуляція Німеччини. Берлінська (Потсдамська) конференція та її рішення. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни.

Світ після Другої світової війни: загальні тенденції. Зміни у світі внаслідок Другої світової війни. Створення ООН. Мирні договори з колишніми союзниками Німеччини у війні. Формування постіндустріального суспільства. Ліквідація колоніалізму, створення і розвиток незалежних держав. Нове співвідношення сил у світі внаслідок краху комуністичних режимів у Центральній і Східній Європі та після розпаду СРСР.

Семінар 6. Джерела перемоги над нацизмом (2 год.)

Тема 9. США і Канада та Латинська Америка (1945-початок XXI ст.)

Лекція 18. США в 1945-1960 роках. Особливості економічного розвитку. США в др. пол. XX ст. (2 год.)

США в 1945-1960 роках. Зміцнення міжнародного статусу США внаслідок Другої світової війни. Наростання консервативних тенденцій у внутрішньополітичному житті. Особливості економічного розвитку.

США в 60-70 роках. Політика адміністрацій Дж. Кеннеді та Л. Джонсона. (Стан економіки; Карибська криза. Війна в Індокитаї. Рух за громадянські права). Депресія 1974-1975 років. Другий етап науково-технічної революції.

США в 80-90 роках. Президентство Р. Рейгана, «Рейганоміка», зовнішньополітична стратегія. Економічне піднесення 80-90-х років. Політичний курс Б. Клінтона. Зростання ролі США у міжнародних відносинах після розпаду СРСР і комуністичного блоку. Українці в США. Українсько-американські відносини.

Основні поняття теми: президентська республіка, «справедливий курс», доктрина «стримування комунізму», «маккартизм», «план Маршалла», федерація, неолібералізм, економічна криза, депресія, неоконсерватизм, «Рейганоміка».

Лекція 19. Канада в другій половині XX ст. Проблема Квебеку. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною (2 год.)

Канада. Політика ліберальної та консервативної партій після Другої світової війни. Проблема Квебеку. Конституційна реформа 1982 р. Соціально-економічний розвиток країни у 80-90-ті роки. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною. Українці в Канаді.

Основні поняття теми: конституційна монархія, федерація, діаспора, сепаратизм.

Лекція 20. Нестабільність політичного життя регіону. Кубинська революція 1959 р. Ф. Кастро (2 год.)

Прискорення економічного розвитку латиноамериканських країн під час Другої світової війни і в післявоєнні роки. Нестабільність політичного життя країн регіону: втручання іноземних держав, військові перевороти, диктаторські режими.

Кубинська революція 1959 року. Ф. Кастро. Економічні труднощі 80-90-х років. Ліквідація військово-диктаторських режимів і відновлення конституційного ладу в ряді країн регіону. Інтеграційні процеси в регіоні. Українці в країнах регіону.

Основні поняття теми: експортноорієнтована економіка, демократизація, революція.

Семінар 7. Країни північної та південної Америки після Другої світової війни. (2 год.)

Тема 10. Країни Західної Європи (1945 - початок ХХІ ст.)

Лекція 21. Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла (2 год.)

Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла та відбудова економіки.

Європейська інтеграція.

Великобританія. Ліквідація Британської колоніальної імперії. Консервативні уряди М. Тетчер і Дж. Мейджора, їх соціально-економічна стратегія. Вибори 1997 року і приход до влади лейбористського кабінету Т. Блейра. Зовнішньополітичні пріоритети Великобританії. Українці в Британії. Українсько-британські відносини.

Франція. Співвідношення політичних сил після визволення. Політична боротьба в 40-50-х роках. Ш. Де Голль. Зовнішньополітична доктрина Франції. Взаємини Франції з Україною.

Основні поняття теми: європейська інтеграція, спільний ринок, Європейський Союз, план Маршалла, обмежена монархія, тетчеризм, парламентська республіка, президентська республіка, унітарна держава, Четверта та П'ята республіки.

Лекція 22. Особливості соціально-політичного та економічного розвитку Німеччини та Італії 1940-1990 рр. Українсько-німецькі та українсько - італійські відносини (2 год.)

Німеччина. Розкол Німеччини на ФРН і НДР. Західнонімецьке «економічне диво». Об'єднання Німеччини. Економічні і соціальні здобутки та проблеми 90-х років. Німеччина на міжнародній арені. Українсько-німецькі відносини.

Італія. Політична боротьба в країні після визволення. Політика лівоцентристських і правоцентристських урядів у 60-70-х роках. Наростання політичної нестабільності. Італія у 80-90-х роках. Українсько-італійські відносини.

Основні поняття теми: федерація, «економічне диво», парламентська республіка, ландтаг, бундестаг, бундесрат, «нова східна політика», парламентська республіка, унітарна держава, коаліційний уряд.

Тема 11. Країни Центральної та Східної Європи (1945-початок XXI ст.)

Лекція 23. Встановлення радянського домінування в східноєвропейських державах. РЕВ. ОВД (2 год.)

Встановлення радянського домінування в східноєвропейських країнах. Встановлення комуністичних режимів. «Народна демократія». Відносини в середині радянського блоку. РЕВ. ОВД.

Основні поняття теми: комуністичний режим, комунізм, «народна демократія», «радянізація», «соціалістичний табір», РЕВ, ОВД, тоталітарний режим.

Семінар 8. Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави (2 год.)

Лекція 24. СРСР в (1945-1953). Відбудова господарства (2 год.)

СРСР в (1945-1953). Повоєнна розруха в країні. Відбудова господарства. Суспільно-політичне життя. Смерть Й. Сталіна і боротьба за владу в середині верхівки компартії.

Повоєнна відбудова господарства СРСР. Зовнішня та внутрішня політика Й. Сталіна. Життєвий рівень населення. Завдання та труднощі повоєнної відбудови.

Основні поняття теми: сталінізм, жданівщина, шовінізм, репресії, депортація.

Лекція 25. СРСР (1953-1964). Роки «застою» (1964-1985).

Дисидентський рух (2 год.)

«Відлига» (1953-1964). Лібералізація суспільно-політичного життя. М. Хрущов. Спроби економічних реформ. Зміни у зовнішній політиці.

Роки «застою» (1964-1985). Усунення від влади М. Хрущова. Л. Брежнев. «Косигінська» реформа та її результати. Падіння темпів економічного розвитку. Суспільно-політичне життя. Дисидентський рух. Зовнішня політика.

Основні поняття теми: лібералізація, реформа, культ особи, «відлига», «розвинутий соціалізм», роки «застою», «косигінська» реформа, «доктрина Брежнева», дисидентство, дисидент, Гельсінська угода, цензура.

Лекція 26. СРСР в 1985-1991 рр. «Перебудова» (2 год.)

«Перебудова» та розпад СРСР (1985-1991). Прихід до влади нового партійного керівництва на чолі з М. Горбачовим. Курс на «прискорення» суспільно-політичного розвитку. Політика «гласності». Лібералізація суспільного та культурного життя. Посилення національних рухів і політичної боротьби в країні. Зрушення в зовнішній політиці. Серпневий заколот 1991 року. Розпад СРСР.

Основні поняття теми: «перебудова», «гласність», «прискорення», «нове мислення», путч.

Семінар 9. СРСР в 1985-1991 рр. (2 год.)

Лекція 27. Посилення національних рухів і політичної боротьби в СРСР.

Зрушення в зовнішній політиці (2 год.)

Росія в 1991 – наприкінці 90-х років. Перехід до ринкової економіки. Політична криза 1993 року. Взаємини центру та регіонів. Зовнішня політика. Війна в Чечні та її наслідки. Українці в Росії. Українсько-російські відносини.

Відновлені та нові незалежні держави: початок самостійного життя 1991 – кінець 90-х років. Соціально-економічне та політичне становище Прибалтійських країн, Білорусі, Молдови, держав Закавказзя та Центральної Азії. Міжнародні суперечності. Збройні локальні конфлікти. Нові незалежні держави на міжнародній арені, їх відносини з Україною.

Основні поняття теми: політична криза, приватизація, суверенітет,

Лекція 28. Розпад СРСР. Росія в 1990-х рр. (2 год.)

Спроба державного перевороту 19 серпня 1991 р. Мета путчу. Дії та роль президента Російської Федерації Б. Єльцина. Наслідок спроби перевороту – швидкий і остаточний розпад СРСР. Вересень 1991 р. – СРСР визнав незалежність Литви, Латвії та Естонії. Референдум в Україні 1 грудня 1991 р. Акт про незалежність України. 7-8 грудня 1991 р. – Біловезька Пуща. Створення СНД. Ташкентський договір.

Основні поняття теми: заколот, СНД, референдум, незалежність.

Семінар 10. Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР (2 год.)

Лекція 29. Відновлення та виникнення нових незалежних держав на терені СРСР. СНД (2 год.)

Відновлені та нові незалежні держави: початок самостійного життя 1991 – кінець 90-х років. Соціально-економічне та політичне становище Прибалтійських країн, Білорусі, Молдови, держав Закавказзя та Центральної Азії. Міжнародні суперечності. Збройні локальні конфлікти. Нові незалежні держави на міжнародній арені, їх відносини з Україною.

Основні поняття теми: «проросійська» політика, «проукраїнська» політика, «цивілізоване розлучення», «східна українська діаспора», політична нестабільність, сепаратизм.

Семестрова контрольна робота (1 год.)

Тема 12. Країни Азії та Африки (друга пол. XX ст. - початок XXI ст.)

Лекція 30. Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Китай. Індія (2 год.)

Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Особливості розвитку країн Сходу в 40-90-ті роки. Розпад колоніальної системи. Етапи деколонізації. Шляхи розвитку незалежних держав. Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу. Труднощі економічного розвитку молодих держав. Міжнародні об'єднання країн Азії та Африки. Відносини України з державами Азії та Африки.

Японія. Сан-Франциський мирний договір. Японське «економічне диво». Внутрішня та зовнішня політика урядів ліберально-демократичної партії.

Китай. Проголошення КНР. Культ особи Мао Цзедуна. Соціально-економічні експерименти комуністів Китаю. Смерть Мао Цзедуна і боротьба за владу. Реформи Ден Сяопіна. КНР на міжнародній арені.

Індія. Перемога народів Індії в боротьбі за незалежність. Курс Дж. Неру у внутрішній і зовнішній політиці. Уряд Індіри Ганді. Розвиток Індії у 80-90-х роках. Зовнішня політика.

Основні поняття теми: національно-визвольний рух, колонія, метрополія, імперія, колонізація, деколонізація, індустріальна країна, «рік Африки», рух неприєднання.

Лекція 31. Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу. Японія. Сінгапур (2 год.)

Японія. Сан-Франциський мирний договір. Японське «економічне диво». Внутрішня та зовнішня політика урядів ліберально-демократичної партії.

Здобуття незалежності Сінгапуром. Діяльність Лі Куан Ю. Створення прогресивної держави Сінгапур.

Основні поняття теми: патерналізм, «Далекосхідні тигри»,

Лекція 32. Країни Азії. Утворення держави Ізраїль (2 год.)

Країни Південно-Східної Азії. Національно-визвольна боротьба у французькому Індокитаї. Америко-в'єтнамська війна. «Червоні кхмери» у Камбоджі та їхня модель комунізму. Економічний розвиток країн Південно-Східної Азії. АСЕАН.

Основні поняття теми: колонізація, деколонізація, АСЕАН.

Лекція 33. Країни Африки: здобуття незалежності; економічний і політичний розвиток у 1990-х рр. (2 год.)

Країни Близького і Середнього Сходу. Найважливіші події післявоєнного розвитку Ірану, Пакистану, Афганістану. Утворення держави Ізраїль. Виникнення і загострення близькосхідної проблеми.

Країни Африки. Здобуття незалежності народами континенту. Крах апартеїду на півдні Африки. Економічний та політичний розвиток країн Африки у 90-х роках. Проблеми «Чорного» континенту.

Основні поняття теми: імперія, колонізація, деколонізація, індустріальна країна, «рік Африки», апартеїд.

Семінар 11. Країни Азії та Африки в епоху економічного та політичного становлення. (2 год.)

Тема 13. Міжнародні відносини (1945 р. - початок XXI ст.)

Лекція 34. Міжнародні відносини (1945 р. - початок XXI ст.) (2 год.)

Поділ світу на два блоки (друга половина 40-х - перша половина 50-х років). Початок «холодної війни». Доктрина Трумена. Протистояння НАТО і Варшавського договору. Перші воєнні сутички. Війна в Кореї. Рух за мир.

Спроби повороту від «холодної війни» до співробітництва (друга половина 50-60-х років). Проблеми роззброєння. Карибська криза. Договір про заборону

випробувань ядерної зброї. Палестинська проблема. Втручання наддержав у внутрішні справи інших країн. Становлення руху неприєднання.

Курс на розрядку міжнародної напруженості та його зрив (70-і перша половина 80-х років). Нормалізація відносин ФНР із країнами Центральної та Східної Європи. Радянсько-американські угоди. Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі. Проблеми мирного врегулювання конфліктів на Сході. Радянсько – афганська війна.

Кінець "холодної війни" (друга половина 80-90-ті роки). Перехід від конфронтації до співробітництва в міжнародній політиці. Америко-радянські угоди. Нова роль центрально-і східноєвропейських держав на міжнародній арені. Проблема врегулювання конфліктних ситуацій у світі. Внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки у світі.

Основні поняття теми: міжнародні відносини, «доктрина Трумена», «холодна війна», ОВД, НАТО, економічна війна, гонка озброєнь, технологічна блокада, карибська криза, палестинська проблема, рух неприєднання.

Тема 14. Розвиток світової культури (1945 р.-початок XXI ст.). Глобальні проблеми людства.

Лекція 35. Розвиток основних галузей культури та науки зарубіжного світу у XX ст. (3 год.)

Суспільно-політичні та економічні зміни у світі, їх вплив на розвиток культури. Загальна характеристика напрямів розвитку культури в XX ст. Проблеми розвитку освіти в зарубіжних країнах. Відмінності в розвитку культури в демократичних і тоталітарних державах. Розвиток освіти в індустріальних державах. Технізація і комп'ютеризація освіти. Проблеми освіти в країнах, що розвиваються, і основні шляхи їх розв'язання.

Розвиток науки. Вдосконалення системи освіти. Найважливіші досягнення науки. Відкриття А. Ейнштейна, Н. Бора, В. Резерфорда, М. Планка, З. Фрейда, та ін. Технічний процес.

НТР, наукові відкриття. Поява нових галузей наук. Інтеграція науки і виробництва. Загальні тенденції в розвитку науки і найважливіші досягнення в освоєнні космосу, здобутки в галузі фізики, математики, хімії, біології, медицини. Гуманітарні науки, їх розвиток і роль в утвердженні загальнолюдських цінностей. Роль науки у розв'язанні глобальних проблем сучасності.

Література. Основні напрями в розвитку світової літератури. Творчість Р. Тагора, Р. Ролана, А. Франса, Б. Шоу та ін. Основні тенденції і напрями в розвитку літератури зарубіжних країн у повоєнні роки. Провідна тематика творів. Особливості розвитку літератури окремих країн. Лауреати Нобелівської премії в галузі літератури.

Образотворче мистецтво, музика, театр, кіно, архітектура. Основні ідеї і напрями розвитку мистецтва в першій половині XX ст. Реалізм, кубізм, авангардизм, сюрреалізм тощо. Основні течії в образотворчому мистецтві. Театральне мистецтво, його особливості. Особливості архітектурного будівництва. Досягнення сучасного кіно. Розвиток музичної культури зарубіжних країн.

Розвиток фізкультури і спорту. Основні тенденції в розвитку фізкультури і спорту в післявоєнному світі. Перехід до цілеспрямованої організації фізкультури і

спорту. Фізичне виховання в індустріальних державах і країнах, що розвиваються. Розвиток олімпійського руху.

Світ на межі двох тисячоліть. Загальна характеристика глобальних проблем сучасності (екологічні, військово-політичні, економічні, етнічні). Шляхи їх вирішення.

Основні поняття теми: глобальні проблеми, «масова культура», екологічні проблеми, проблема ресурсів.

Семінар 12. Країни Західної та Східної Європи (друга пол. XX ст.)
Узагальнююче заняття (2 год.)

Навчально-методична карта дисципліни «ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ»

На рік: Разом: 104 год., лекції – 71 год., семінарські заняття – 24 год., самостійна робота-2 год.

I семестр: лекції – 24 год., семінарські заняття – 10 год., с.р. - 2 год.

II семестр: лекції – 47 год., семінарські заняття – 14 год., с.р. - 3 год. семестрова контрольна робота - 2 год.

Розділ	Розділ I											
Назва розділу	Світ в 1900-1939 рр.											
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дати												
Теми лекцій	Вступ. Світ на поч. XX ст.	Початок Першої світової війни. Стратегічні плани противників. Кампанії 1914-1916 рр.	Події 1917-1918 рр. Закінчення війни. Масштаби втрат та руйнувань	Співвідношення сил на світовій арені після Першої світової війни. Версальський договір. Утворення Ліги Націй	Формування тоталітарних режимів: фашизм, нацизм, комунізм	Росія – СРСР. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків	Громадянська війна в Росії. Економічна політика більшовиків у 1917-1920 рр. Нова економічна політика (НЕП). Проголошення СРСР	Індустріальні країни Європи та Америки (1924-1929 рр.)	Країни Центральної і Східної Європи (1924-1929 рр.)	Світова економічна криза 1929-1933. США та Велика Британія. Німеччина, Італія, Іспанія у 1929-1933 рр.	СРСР у 1919-1939 рр. Індустріалізація, Колективізація.	Міжнародні відносини в 1930-і роки. Виникнення двох воєнних блоків. Політика умиротворення агресорів
Теми семінарських занять			Семінар 1. Світ на початку XX ст. Перша Світова війна 1914-1918 рр. (2 год.)			Семінар 2. Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків. (2 год.)				Семінар 3. Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустріальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр. (2 год.)	Семінар 4. СРСР в 1920-х рр. (2 год.)	
Самостійна робота	Табл. 6.1.											

Розділ	Розділ II																								
Назва розділу	Друга світова війна та післявоєнний світ																								
Лекції	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35		
Дати																									
Теми лекцій	Друга світова війна (1939-1945). Напад Німеччини на Польщу. Радянсько-фінська війна	Воєнні дії в середині 1941-1942 років	Перебіг війни в 1943 році	Воєнні дії у 1944 році. Відкриття Другого Фронту в Європі	Завершення та підсумки війни. Військова поразка та капітуляція Німеччини. Розгром Японії. Підсумки та уроки Другої світової війни	США в 1945-1960 роках. Особливості економічного розвитку. США в др. пол. XX ст.	Канада в другій половині XX ст. Проблема Квебеку. Зовнішня політика, встановлення відносин з Україною	Нестабільність політичного життя регіону. Кубинська революція 1959 р. Ф. Кастро	Особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи в 40-90-ті роки. План Маршалла	Особливості соціально-політичного та економічного розвитку Німеччини та Італії 1940-1990 рр. Українсько-німецькі та українсько-італійські відносини	Встановлення радянського домінування в східноєвропейських державах. РЕВ. ОВД	СРСР в (1945-1953). Відбудова господарства	СРСР (1953-1964). Роки «застою» (1964-1985). Дисидентський рух	СРСР в 1985-1991 рр. «Перебудова»	Посилення національних рухів і політичної боротьби в СРСР. Зрушення в зовнішній політиці	Розпад СРСР. Росія в 1990-х рр.	Відновлення та виникнення нових незалежних держав на території СРСР. СНД	Національно-визвольний рух і крах колоніалізму. Китай. Індія	Становлення і розвиток нових індустріальних країн Сходу. Японія. Сінгапур	Країни Азії. Утворення держави Ізраїль	Країни Африки: здобуття незалежності; економічний і політичний розвиток у 1990-х рр.	Міжнародні відносини (1945 р. – поч. XXI ст.	Розвиток основних галузей культури та науки зарубіжного світу у XX ст.		
Теми семінарських занять			Семінар 5. Окупаційний Режим у поневолених країнах Голокост Рух Опору (2 год.)		Семінар 6. Джерела перемоги над нацизмом (2 год.)			Семінар 7. Країни Північної та Південної Америки після Другої світової війни (2 год.)			Семінар 8. Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави (2 год.)		Семінар 9. СРСР в 1985-1991 рр. (2 год.)		Семінар 10. Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР (2 год.)					Семінар 11. Країни Азії та Африки в епоху економічного та політичного становлення. (2 год.)		Семінар 12. Країни Західної та Східної Європи (др. пол. XX ст.) Узагальнююче заняття (2 год.)			
Самостійна робота	Табл. 6.1.																								
Підсумковий контроль	Семестрова контрольна робота																								

4. Структура навчальної дисципліни

	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Семестрова контрольна робота	Самостійна робота
Розділ I. Світ в 1900-1945 рр.							
1	Вступ. Світ на початку ХХ ст.	4	4	2	2		
2	Перша Світова війна 1914-1918 рр.	4	4	4			
3	Післявоєнне облаштування світу	2	2	2			
4	Період повоєнної кризи та революцій (1917-1923)	10	10	6	4		
5	Період стабілізації в Європі та в Північній Америці (1924-1929 рр.)	7	4	4			1
6	Світ у період економічної кризи 1929-1933 рр. та подолання її наслідків	9	6	4	2		1
7	Назрівання Другої світової війни	4	4	2	2		
	Всього	40	34	24	10		2
Розділ II. Друга світова війна та післявоєнний світ							
8	Друга світова війна (1939-1945). Світ у роки Другої світової війни	17	14	10	4		1
9	США і Канада та Латинська Америка (1945-початок ХХІ ст.)	6	6	6			
10	Країни Західної Європи (1945 - початок ХХІ ст.)	4	4	4			
11	Країни Центральної та Східної Європи (1945-початок ХХІ ст.)	21	21	14	6	1	
12	Країни Азії та Африки (друга пол. ХХ ст. - початок ХХІ ст.)	12	10	8	2		2
13	Міжнародні відносини (1945 р. - початок ХХІ ст.)	2	2	2			
14	Розвиток світової культури (1945 р. - початок ХХІ ст.). Глобальні проблеми людства	5	3	3	2		
	Всього	64	59	46	12	2	3
	Разом	104	97	71	24	2	5

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світ на початку ХХ ст. Перша Світова війна 1914-1918 рр.	2
2	Російська революція 1917 р. Встановлення влади більшовиків.	2
3	Основні риси соціально-економічного та політичного розвитку індустріальних країн Європи та Америки 1919-1939 рр.	2
4	СРСР в 1920-х рр.	2
5	Окупаційний Режим у поневолених країнах Голокост Рух Опору	2
6	Джерела перемоги над нацизмом	2
7	Країни Північної та Південної Америки після Другої світової війни	2
8	Революції кінця 1980 – поч. 1990-х рр. у країнах Центральної та Східної Європи. Югославія. Нові південнослов'янські держави	2
9	СРСР в 1985-1991 рр.	2
10	Розпад СРСР. Причини і наслідки розпаду СРСР	2
11	Країни Азії та Африки в епоху економічного та політичного становлення.	2
12	Країни Західної та Східної Європи (др..пол. ХХ ст.) Узагальнююче заняття	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Європа та в Північна Америка в 1924-1929 рр.	1
2	Економічна криза 1929-1933 рр.	1
3	Світ у роки Другої світової війни	1
4	Країни Азії та Африки (друга пол. ХХ ст. - початок ХХІ ст.)	2
	Разом	5 год.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Всесвітня історія» оцінюються за дванадцятибальною системою, в основу якої покладено принцип оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Критерії оцінювання знань з предметів загальноосвітньої підготовки за дванадцятибальною шкалою

Початковий рівень навчальних досягнень

1 бал - студент може відтворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш ніж 20% від загальної кількості тестів.

2 бали - студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так – ні"; частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними; виконує 20% від загальної кількості тестів.

3 бали - студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабко орієнтується в хронології подій; має лише загальне уявлення про історичну карту; відсутні сформовані уміння і навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.

Середній рівень навчальних досягнень

4 бали - студент має початковий рівень знань; описує історичні події без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабко орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником, картою, історичними документами; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості тестів.

5 балів - студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене

судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді карту, схему; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.

6 балів - студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати історичні події та явища і робить певні висновки; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально-газетні публікації, комп'ютерні програми, Інтернет); виконує 65% від загальної кількості тестів.

Достатній рівень навчальних досягнень

7 балів - студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловленої думки; самостійно викладає матеріал теми, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами історичної інформації; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75% від загальної кількості тестів.

8 балів - студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; формулює і чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацьовувати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості тестів.

9 балів - студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультації з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85% від загальної кількості тестів.

Високий рівень навчальних досягнень

10 балів - студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначити тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях, відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативу; виконує 95% від загальної кількості тестів.

11 балів - студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; виконує 100% від загальної кількості тестів.

12 балів - студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно виконує науково-

дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності.

10. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література

Базова

1. Бураков, Ю.В. Всесвітня історія: новітні часи. 1945-1998 / Ю.В.Бураков, Г.М. Кипаренко, С.П. Мовчан. – К.: Генеза, 2008. – 400 с.
2. Всесвітня історія: 1914-1939 рр.: навчальний посібник для 10 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Авт.-упор. Я.М Бердичевський, Т.В. Ладиченко. – 3-тє вид., перероб. – К.: АСК, 2008. – 415 с.
3. Дрібниця, В.О. Всесвітня історія. Новітня історія, частина перша (1914-1939 рр.): навч. посіб. для 10-го кл. / В.О. Дрібниця, О.С. Рубльов. – К.: Фаренгейт, 2010. – 192 с.
4. Ладиченко, Т.В. Всесвітня історія: посіб. для старшокл. та абітур. / Т.В. Ладиченко. – К.: АСК, 2010. – 320 с.
5. Атлас з всесвітньої історії. 1914-1939 рр.: 10 кл. – К.: НВП «Картографія», 2014.– 42 с.
6. Атлас з всесвітньої історії. 1939-2010 рр.: 11 кл. – К.: НВП «Картографія», 2014.– 39 с.
7. Полянський П.Б. Всесвітня історія. 1914-1939: Підруч. для 10-го кл. загально-освіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2010. - 288 с.
8. Ладиченко Т.В., Осмоловський С.О. Всесвітня історія. 10 клас. - К.: Генеза, 2014. – 258 с.
9. Щупак І. Я. Всесвітня історія. Новітній період (1939 - 2011 рр.): підручник для 11 класу. - К.: Прем'єр, 2011. – 264 с.
10. Охредько О. Є. Всесвітня історія. 10 клас. Рівень стандарту: Уроки нового покоління. Серія "Конструктор уроку". – Х.: Ранок, 2010. – 116 с.

Допоміжна

1. Газін В. П. Новітня історія країн Європи та Америки. 1918–1945 рр.: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Слово, 2003. — 470 с.
2. Газін В. П. Всесвітня історія ХХ ст.: Навч. посіб. — Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2004. — 156 с.
3. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002 рр.): Навч.й посіб. — К.: Либідь, 2004. — 624 с.
4. Гісем, О. Всесвітня історія 1918-1945 рр. / О. Гісем, В. Даниленко, А. Подобєд. – К.: Козаки, 2008. - 172 с.

5. Голованов С.О. Всесвітня історія: Навч. посіб. за ред. Ю.М. Алексєєва. – К.: Каравела, 2006.
6. Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г. Всесвітня історія: Навч. посіб. — К.: Знання, 2002. — 565 с.
7. Григорьева, И.В. История новейшего времени стран Европы и Америки: 1945-1990 гг.: учеб. пособ. для студ. вузов / И.В. Григорьева, Ю.Н. Рогулев, В.П. Смирнов и др.; под ред. Е.П. Язькова. – М.: Высш. шк., 1993. – 447 с.
8. Давлєтов, О.Р. Всесвітня історія ХХ століття. Нариси: посіб. для школярів, абітур., студентів / О.Р. Давлєтов. – Запоріжжя: Просвіта, 2010. – 140 с.
9. Даниленко, В.М. Всесвітня історія: хронологія основних подій / В.М. Даниленко, С.А. Кокін. – К.: Либідь, 1997. – 264 с.
10. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина друга від Другої світової війни і до сьогодення / Т. Ладиченко, І. Коляда. – К.: УДПУ ім. М. Драгоманова, 2004. – 160 с.
11. Ладиченко, Т. Всесвітня історія вік ХХ. Частина перша: 1900-1940 рр. / Т. Ладиченко, І. Коляда. – К.: УДПУ ім. М. Драгоманова, 2004. – 160 с.
12. Майборода, О.М. Новітня історія (період після Другої світової війни): навч. посіб. для 10 кл. серед. шк. / О.М. Майборода. – К.: Освіта, 1995. – 351 с.
13. Оглашению подлежит: СССР – Германия. 1939-1941: документы и материалы. – М., 1991. – 206 с.
14. Пивовар, С.Ф. Всесвітня історія. Новітній період. 1945-1997рр. / С.Ф. Пивовар, А.Г. Слюсаренко, С.П. Стельмах. – К.: Видавничий центр «Академія», 1988. – 256 с.
15. Рожик, М.Є. Всесвітня історія. Новітні часи. 1914-1945: підр. для 10-го кл. серед. шк. / М.Є. Рожик, М.І. Ернестюк, М.С. Пасічник, О.М. Сухий, І.І. Федик. – 2-ге вид, виправ. і допов. – К.: Генеза, 1998. – 230 с.
16. Темиров, Ю.Т. Всемирная история XX века (1945- 1997 гг.): 10-й кл. / Ю.Т. Темиров, И.Я. Тодоров. – Донецк: Центр подготовки абитуриентов, 1997. – 352 с.

Інтернет-ресурси:

<http://ukrmap.su/uk-wh10>

Українські підручники. Всесвітня історія

http://school.xvatit.com/index.php?title=Всесвітня_історія_10_клас

Гіпермаркет знань. Всесвітня історія

Всесвітня історія. 10 кл.:

<http://pidruchnyk.com.ua/418-vseshvnyya-storya-schupak-morozova-10-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/419-vseshvnyya-storya-polyanskiy-10-klas.html>

Всесвітня історія. 11 кл.:

<http://pidruchnyk.com.ua/445-vseshvnyya-storya-ladichenko-11-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/444-vseshvnyya-storya-schupak-11-klas.html>

<http://pidruchnyk.com.ua/545-vseshvnyya-storya-1914-1939-polyanskiy-10-klas.html>